

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Projekat za konkurentnu privredu
Competitive Economy Project

AgroNet – uspostavljanje snažnije povezanosti između akademskih institucija i prehrambene industrije

Sektor poljoprivrede i prehrambene industrije Srbije beleži stalan napredak u poslednjih deset godina, ali još dosta truda treba uložiti da bi se uhvatio korak sa razvijenim ekonomijama EU. Za ostvarenje takvog cilja potrebno je unaprediti saradnju i međusobnu povezanost ključnih aktera koji posluju u ovoj industriji, čime bi se podstakla efikasna razmena znanja. Na to posebno ukazuje uočen nedostatak formalnih veza između institucija visokog obrazovanja i prehrambene industrije Srbije. Veliki deo tehničkog znanja i inovacija u privatnom sektoru poticao je u protekloj deceniji iz inostranstva. Razlog za ovakvo stanje leži u činjenici da univerziteti u Srbiji pružaju visokokvalitetno teorijsko znanje, ali im nedostaje fleksibilnost da odgovore na osnovne potrebe industrije. Stoga se, samo uz prevazilaženje ovog nedostatka, može očekivati prelazak prehrambene industrije Srbije na viši nivo razvoja i napretka.

U cilju pronalaženja dugoročnog održivog rešenja, kojim bi se pratile stalne promene na tržištu i pružao adekvatan odgovor na njih, Poljoprivredni fakultet Univerziteta u Beogradu je uz podršku USAID-ovog Projekta za konkurentnu privredu (Projekat) uspostavio fleksibilan tehnički uslužni centar namenjen poslovnoj zajednici, u kome će se kratkoročnim sertifikacionim kursovima omogućiti izgradnja kapaciteta zaposlenih i njihovo celoživotno učenje.

UCD i AgroNet timovi u poseti vodećim kompanija iz industrije širom Srbije, april 2019. godine

Projekat je pomogao Poljoprivrednom fakultetu da formira AgroNet - Centar za edukaciju i istraživanje, koji je osnovao tim uglednih profesora, kako bi radili na kreiranju kratkih sertifikacionih kurseva oslanjajući se na najbolje američke prakse. Ovaj projekat je osnažen i novim partnerstvom sa Univerzitetom Kalifornija, centrom UC Davis Postharvest (UCD), obezbeđujući tako prenos znanja i istraživanja između dva univerziteta, kao i najsavremenijih rešenja za privatni sektor.

Proces saradnje podrazumevao je posetu UCD tima Srbiji radi boljeg razumevanja lokalne proizvodnje, berbe, logistike i marketinških praksi i izazova. Ubrzo nakon toga tim AgroNet-a posetio je UC Davis na studijskom putovanju i prisustvovao njihovom 41. godišnjem kratkom kursu o tehnologiji čuvanja useva/kultura posle berbe. Cilj je bio da se grupa profesora sa Poljoprivrednog fakulteta kroz sopstveno iskustvo upozna sa sadržajem i organizacijom sistema kratkih kurseva u Americi, i na taj način uspostavi saradnju između dve akademske institucije. Zahvaljujući ovim posetama predstavnici AgroNet-a su po povratku u Srbiju kreirali kratki sertifikacioni pilot kurs za srpske prehrambene kompanije, zasnovan na modelima najbolje prakse primenjenim u SAD.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Projekat za konkurentnu privredu
Competitive Economy Project

Zajedničkim naporima koncipiran je prvi sertifikacioni kurs pod nazivom „Savremene tehnologije čuvanja voća i povrća posle berbe”, a AgroNet je u svrhu boljeg razumevanja potreba industrije i prilagođavanja kurikuluma rešavanju ovih izazova, anketirao preko 100 kompanija. Na osnovu povratnih informacija dobijenih istraživanjem osmišljen je kurs kojim se pomaže malim i srednjim preduzećima u prehrambenoj industriji da usvoje nove prakse i tehnologije i dodaju novu vrednost proizvodnji. Kako bi ostvario kontakt sa što većim brojem firmi na terenu, AgroNet se povezao sa najvećim poslovnim udruženjem u Srbiji, Privrednom komorom Srbije, i predstavio kurs kompanijama širom zemlje. Kroz ovo partnerstvo omogućena je institucionalizacija, kao i održivost kursa u budućnosti. Samo partnerstvo izazvalo je veće interesovanje za kurs i obezbedilo impresivan odziv učesnika u prvoj godini - 36 domaćih profesionalaca iz industrije, kao i gosti iz Crne Gore prisustvovali su i učestvovali u trodnevnoj tehničkoj i dvodnevnoj praktičnoj obuci na terenu u decembru 2019. godine.

Utisci učesnika kursa u evaluaciji bili su veoma pozitivni:

„Iskreno sam bio iznenađen količinom kvalitetnih informacija stečenih na kursu. Učešće na kursu omogućilo mi je da steknem nova tehnička znanja u vezi sa sistemima upravljanja u skladištenju jabuka i pružilo mi je nove uvide i ideje za unapredjenje poslovanja. Konkretno, upoznali smo se sa određenim vrstama solitarnih pčela koje se koriste za oprašivanje useva velikih razmera. Ove godine iskoristili smo te informacije za razmeštanje solitarnih pčela i oprašivanje našeg voćnjaka. Rezultati oprašivanja bili su zaista odlični! Takođe smo upoznali naša nova dva partnera - Frutorgu i Dilmano Dilber - koji su učestvovali u obuci. Čak sam i shvatio da još uvek ima vremena da se prijavim za IPARD grantove koje finansira EU i USAID-ova DCA garancija za dalji rast našeg poslovanja”, izjavio je Nikola Marašević, menadžer za razvoj i investicije, Dolina Morave.

Prvi sertifikacioni kurs za profesionalce iz prehrambene industrije u Srbiji, decembar 2019. godine

Polazeći od dostignuća prethodnog kursa i pozitivnih povratnih informacija, AgroNET je nastavio da proširuje portfolio svojih kurseva. Sledeći, koji je ubrzo organizovan, predstavljao je trodnevni kurs pod nazivom „Intenzivna proizvodnja povrća i voća u zaštićenim prostorima“. Na osnovu povratnih informacija učesnika, odlučeno je da se kurs premesti iz Beograda u jednu od lokalnih opština u Srbiji - Knić. To je, takođe, bio kraći kurs kome je prisustvovalo 30 učesnika, uključujući proizvođače voća i povrća, predstavnike kompanija iz oblasti proizvodnje i prerade hrane i lokalne opštinske predstavnike, i obuhvatio je niz tema vezanih za prelazak sa tradicionalne na modernu zaštitu životne sredine, odgovarajući na sve vidljivije klimatske promene i dinamične zahteve izvoznog tržišta.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Projekat za konkurentnu privredu
Competitive Economy Project

Treći kurs se bavio pitanjem razvoja vinske industrije, pod nazivom "Savremeni pristupi proizvodnji vina sa pečatom teroara". Učesnici su bili kako iz vodećih, tako i iz novih vinarija u Srbiji, razgovarali su i učili o raznim, trenutno aktuelnim temama, kao što su: prednosti biodinamičkih pristupa u proizvodnji vina, digitalizacija marketinga i prodaja. Pored toga, poseban akcenat je stavljen na Prokupac, autohtonu sortu crvenog vina, koja predstavlja veliki potencijal za srpski vinski sektor koji trenutno traži svoj identitet.

Sertifikacioni kurs za vinsku industriju,

„Ovo je prvi put da je za vinogradare organizovan trodnevni trening o sorti Prokupac. Sorta ima veliki potencijal za proizvodnju vina, pa je ovo veoma važan korak za našu vinsku industriju“, izjavila je Slavica Todić, šefica odseka za vinogradarstvo Univerziteta u Beogradu i vlasnica vinarije Doja.

Polaznici, kao i industrija u celini, veoma su pozitivno ocenili obuku. Zbog COVID-19 broj učesnika je bio ograničen na samo 30, uprkos velikom interesovanju kompanija za učešće na obuci.

„Nakon uspešnog pilotiranja našeg kursa „Savremene tehnologije čuvanja voća i povrća posle berbe“ i osmišljavanja novih kratkoročnih sertifikacijskih kurseva, spremni smo da ponudimo i nove kurseve u budućnosti. Planiramo da ponudimo i onlajn kurseve, ali se radujemo i terenskim posetama, jer naši treninzi uključuju praktične vežbe u različitim tipovima proizvodnih okruženja,“ izjavio je Bogdan Mladenović, sekretar AgroNet-a.

Planira se nastavak rada na novim kursovima koji će obrađivati aktuelna pitanja i usko stručne teme ovog sektora. Od bolje strukturisanih kurseva, koji se bave specifičnim potrebama poslovne zajednice, korist će u budućnosti imati i velika preduzeća i mali proizvođači i uzgajivači voća i povrća, jer će zaposleni imati više mogućnosti za sticanje novih veština i nastavak profesionalnog razvoja i usavršavanje.

„Ogromno interesovanje za naše kurseve pokazuje da smo uradili dobar posao. U međuvremenu, nastavljamo da poboljšavamo saradnju između javnog, privatnog i akademskog sektora. Zajedno predstavljamo snažan savez za pospešivanje inovacija i unapređenje ekonomskog rasta. Ovo je samo početak“, dodao je direktor AgroNeta, dr Vlade Zarić, sa širokim osmehom.